

Ταξίδι στην μνήμη, στο χρόνο, στον Άνθρωπο με τον τρόπο του Ν. Μπακόλα

Γραφει ο Ηλίας Κουτσουκός

Εμβάτηρια, ύπνος, θάνατος: Πέρασαν πάνω από δέκα χρόνια, όπου είχαμε την πρώτη έκδοση από τα «Εμβάτηρια» και το «Υπνος - θάνατος» του ΝΙΚΟΥ ΜΠΑΚΟΛΑ. Το έργο που ξαναεμφανίζεται σε δεύτερη έκδοση - μάς φέρνει ξανά στις παραστάσεις απ' το παρελθόν που τόσο ώριμα

Νίκος Μπακόλας

«είσοδούν» στον παρόντα χρόνο κι ακόμα - σπουδαία επίτυχία του Νίκου Μπακόλα - μπορούν να ταξιδεύουν στο διηκεές.

Σάν πεζογράφος ο Ν.Μ. άντλει τό ύλικό του μέσα απ' τις σκοτεινές χόάνες τής μνήμης. Η παιδική ήλικία, τό όνειρο και τό όραμα ξετυλίγουν τον χρόνο κι άντλούν τό στηρίγματά τους για τήν περιπέτεια τής καταγραφής. Ο Νίκος Μπακόλας ιδιαίτερα στό «Εμβάτηρια» «μάχεται» για τό δικό του τοπίο: «...ύπάρχει μία μανία μέσα μου να λησμονήσω, να πώ και να πιστέψω πώς κακονειρεύτηκα, πώς μ' έμπλεξε ό έφιάλτης και μέ τυραννά, λοιπόν στις έξετάσεις μένει πάντα ένα ίχνος από άδικία, θυμάμαι πώς πεδεύτηκα και άργησα κι έδωσα τήν κόλλα μέ μισές

τις τετραγωνικές μου ρίζες...».

● Οί προτάσεις στό έργο του Νίκου Μπακόλα θυμίζουν εκείνες τις τεράστιες ιστορίες που αναφέρονται σε φοβερά γεγονότα - ντοκουμέντα ή όχι - που όμως δέν μπορείς παρά να τις διαβάσεις άπνευστί, μία κι οί έναλλασόμενες εικόνες σε άναγκάζουν να παρακολουθήσεις τή διαρκή και ούσιαστική πάλη τής μνήμης μέ τήν καιρία και καταλυτική φύση του ανθρώπου. Είναι άλήθεια - πώς για τόν γράφοντα - τέτοια κείμενα συναντήθηκαν στό έργο του Μαλαπάрте (κι ίσως λιγότερο γοητευτικά). Κι ωστόσο αυτός ό κόσμος τής Μνήμης, τής παιδικής ήλικίας, του όράματος κάπου ματώνει, όπως φαίνεται και στό «Υπνος θάνατος». Γράφει ό Νίκος Μπακόλας: «Μέ τρομάζουμε τά τέτοια όράματα, μου θυμίζουν ένα κόσμο πέτρες που τις άγαθούν μά και τις τρέμω, και θυμούμαι πάλι ό,τι έμεινε απ' τόν πατέρα...».

Μέ δύο λόγια ό Νίκος Μπακόλας δέν είναι ό συγγραφέας των μοντέρνων καιρών, αλλά ό συγγραφέας που μένει στό χρόνο, γιατί ξέρει να δίνει τή μάχη του ενάντια στην ίδια του τή φύση, περνώντας τή Μνήμη, τήν εύθραυστη αισθητική τής παιδικής ήλικίας και τής νεότητας στην έξιλέωση των ώριμων κι ώριων καιρών. Δηλαδή, δουλειά, για λίγους, σημαντικά λίγους και σπουδαιούς συγγραφείς...

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

6.9.1985